

Sygn. akt VIII RC 670/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Pękała

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Pres

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa B. S.

przeciwko M. S.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda B. S. wobec pozwanego M. S., ustanowiony wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 października 1999 roku, wydanym w sprawie XRC 2590/96, ustał z dniem 31 lipca 2006 roku;

II. w pozostałej części postępowanie umarza;

III. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie na rzecz adwokata P. Ś. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych plus VAT z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

VIII RC 670/15

UZASADNIENIE

Powód B. S. w pozwie wniesionym w dniu 16 grudnia 2015 r. wniósł

o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny orzeczony względem jego syna, M. S., na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 października 1999 r. wydanego w sprawie I (...), ustał w grudniu 2002 roku. W pozwie zgłoszone zostało także żądanie ewentualne o obniżenie alimentów do kwoty po 10 zł miesięcznie. Na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2016 r. powód częściowo zmodyfikował powództwo, domagając się ustalenia daty ustania jego obowiązku alimentacyjnego na dzień 31 lipca 2006 r. (k. 75).

W uzasadnieniu powództwa wskazano w szczególności, iż w wyroku rozwiązującym małżeństwo powoda i matki pozwanego zasądzono od powoda na rzecz syna alimenty

w kwocie po 500 zł miesięcznie. Pozwany od 19 roku życia jest samodzielny finansowo, odbył zasadniczą służbę wojskową, obecnie ma 29 lat i pracuje jako motorniczy tramwajowy. Jednocześnie powód wskazał, iż jego sytuacja finansowa jest trudna, bowiem jest bezdomny, przebywa na emeryturze, która po potrąceniach komorniczych jest mu wypłacana w kwocie po 480, 17 zł miesięcznie. Do pozwu dołączone zostały dokumenty, z których wynikało, że B. S. cierpi na prawokomorową niewydolność serca z utrwalonym migotaniem przedsionków oraz na chorobę obturacyjną płuc.

Powód zostali zwolniony przez Sąd od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. Ustanowiono dla niego także pełnomocnika z urzędu. na wniosek powoda zostało także udzielone zabezpieczenie w sprawie polegające na zawieszeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin P. i Zachód w S., T. S., w sprawie o sygnaturze Kmp 752/09.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W pisemnej odpowiedzi na pozew z dnia 20 lutego 2016 r. wskazał między innymi, że w dniu 17 marca 2015 r. w kancelarii komornika złożył wniosek o morzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie należnych mu alimentów w bieżących od dnia 8 grudnia 2008 r., czyli od chwili jego usamodzielnienia się.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 października 1999 r. wydanym w sprawie I (...), zasądzone zostały od powoda na rzecz pozwanego alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie. W tamtym czasie powód pracował zawodowo, a pozwany był osobą uczącą się;

Dowód: dokumenty w aktach sprawy IC 2590/96

Pozwany w kwietniu 2006 r. ukończył edukację w Technikum Ekonomicznym, uzyskując zawód technika ekonomisty. Nie podejmował próby kontynuowania nauki. Po zakończeniu roku szkolnego i zdobyciu zawodu nie podjął także pracy. Jesienią 2006 r. rozpoczął odbywanie zasadniczej służby wojskowej. Odbywał ją do lipca 2007 r. Podczas odbywania tej służby pozwany miał darmowe wyżywienie i zakwaterowanie oraz pobierał żołd. Po zakończeniu służby wojskowej pozwany poszukiwał pracy i zarejestrował się jako bezrobotny. Na przełomie lat 2007/2008 złożył podanie o przyjęcie na kurs motorniczego tramwajowego. Dnia 24 lipca 2008 r. zawarł umowę z Miejskim Zakładem (...) w S. odnośnie odbycia stosownego szkolenia w zakresie uzyskania uprawnień motorniczego tramwajowego, a po ich zdobyciu podjęcia pracy w (...) w S.. Pieniądze na kurs w kwocie 600 zł pozwany pożyczył od matki swojej dziewczyny. W grudniu 2008 roku M. S. podjął pracę w zawodzie motorniczego tramwajowego. Zatrudnienie wykonuje do chwili obecnej. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie postanowieniem z dnia 31 marca 2015 r. umorzył postępowanie egzekucyjne w zakresie alimentów bieżących od powoda na rzecz pozwanego od dnia 8 grudnia 2008 r.

Dowód:

przesłuchanie M. S. k. 71-72;

postanowienia k. 46;

kopia świadectwa ukończenia Technikum k. 47;

kopia książeczki wojskowej k. 48;

kopia karty wizyt w PUP w S. k. 49;

kopia umowy zlecenia k. 52-54.

Ustalony powyżej stanu faktyczny oparty został na powyżej powołanych dowodach z przesłuchania pozwanego i wskazanych dokumentach, albowiem strony nie kwestionowały zarówno autentyczności, jak i treści powołanych dokumentów i jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do ich wiarygodności. Zeznania pozwanego również w ocenie Sądu były zasadniczo wiarygodne, poza kwestią wymogu odbycia zasadniczej służby wojskowej jako przesłanki warunkującej możliwość podjęcia zatrudnienia przez pozwanego.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. § 2 powołanego przepisu stanowi, że poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. W myśl § 3 k.r.o. rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż zasadniczą kwestią podlegającą ocenie Sądu było ustalenie od kiedy pozwany uzyskał możliwość samodzielnego utrzymania się. Jak wynika z przedłożonego przez M. S. świadectwa ukończenia Technikum, z dniem 28 kwietnia 2006 r. ukończył on Technikum Ekonomiczne nr 2 w Zespole (...) w S., uzyskując tytuł technika ekonomisty. Zdaniem Sądu w tym właśnie czasie pozwany uzyskał realną możliwość samodzielnego utrzymania się. Pozwany nie składał dokumentów na jakąkolwiek wyższą uczelnię w celu kontynuowania nauki. Poszukiwał zatrudnienia, ale nie dość skutecznie. W związku z powyższym jesienią 2006 r. jako samodzielny, dorosły mężczyzna rozpoczął odbywanie zasadniczej służby wojskowej. Zdaniem Sądu o ile pozwany nie mógł bezpośrednio po zakończeniu nauki znaleźć stałego zatrudnienia w wyuczonym zawodzie, nic nie stało na przeszkodzie aby podejmował on jakikolwiek prace dorywcze, niekoniecznie zgodne z posiadanym wykształceniem. Sąd zważył również, iż pozwany nie udokumentował okoliczności, że faktycznie po zakończeniu nauki czynił starania o znalezienie pracy.

Sąd zgodnie z żądaniem powoda jako początkową datę ustania jego obowiązku alimentacyjnego przyjął dzień 31 lipca 2006 r., uznając, że okres trzech miesięcy od zakończenia nauki był okresem wystarczającym, aby pozwany mógł znaleźć i podjąć zatrudnienie.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w pkt. I i II wyroku. Powód na mocy postanowienia Sądu zwolniony był od ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości. Art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm. - dalej: „u.k.s.c.” stanowi, że nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych oraz strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów. W judykaturze, przy pełnym poparciu piśmiennictwa utrwalony jest pogląd, że używane w tekstach normatywnych sformułowanie „dochodzenie roszczeń alimentacyjnych” obejmuje także formę bierną tego zachowania, to jest opozycję przeciwko akcji zmierzającej do ograniczenia lub odebrania uprawnień alimentacyjnych (por. także uchwałę SN z dnia 26 lutego 2015 r. wydaną w sprawie III CZP 110/14, OSN nr 1/2016). Wobec powyższego kosztami sądowymi w sprawie obciążony został Skarb Państwa

Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oparte zapadło w oparciu o treść § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W myśl powołanego przepisu stawka minimalna w sprawach przy wartości przedmiotu sporu mieszczącego się w przedziale od 5 000 do 10 000 zł wynosi 1200 zł. Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie mieści się w powyższym przedziale; wynosi bowiem 6.000 zł (500 zł x 12 = 6000 zł). Pełnomocnik powoda wskazując na swój duży nakład pracy wniósł o zasądzenie podwójnej stawki tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W ocenie Sądu nakład pracy pełnomocnika w niniejszej sprawie w istocie był większy aniżeli w większości podobnych spraw. Pełnomocnik powoda z urzędu aktywnie uczestniczył w procesie i składał pisma procesowe. W związku z powyższym Sąd na podstawie § 19 pkt 1 powołanego wyżej rozporządzenia orzekł jak w pkt. IV wyroku. Powołany przepis stanowi bowiem, iż koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 rozporządzenia. Wobec powyższego Sąd orzekł jak w pkt. III wyroku.